

джерка. А гробове, гробове... умрѣлитѣ едвамъ запъпрани. Ржцетѣ и краката имъ се подаватъ. И гладни кучета ги гложгатъ!...

— Ето, виждашъ ли, дума баща ми. Това е войната. Едно време турцитѣ ме караха като работникъ три пѣти на война, презъ 1828, 1850 и 1855 г. въ Шуменъ и Варна. Тамъ съ камшикъ въ ржка ни караха да ровимъ убититѣ и умрѣлитѣ отъ чума... Труповетѣ влѣчахме съ дълги върлини, които имаха въ края желѣзни куки. Хвърляхме ги въ единъ трапъ, поливахме съ гасъ, посипвахме слама и запалѣхме.

Най-сетне стигнахме въ Габрово презъ нощта. Заведоха ни право на горния край при едно голѣмо и високо здание, което наричаха Априловска гимназия. Цѣлото здание бѣше напълнено съ ранени и болни войници. За всички нѣмаше мѣсто. Топоветѣ на св. Никола грозно бумтятъ. Гранати прелитаха чакъ около града. Едни отъ гражданитѣ се готвятъ да бѣгатъ, а други стоятъ и помагатъ.

Ние и много други кола, дошли отъ разни мѣста, стоварихме сламата въ широкия дворъ на гимназията, гдето имаше много хора. Едни веднага пълнѣха празднитѣ чували или дюшеци и ги внасяха въ зданието за легла на болнитѣ. Изъ гимназията изваждаха на носилка тежко болни и ги товарѣха на колата.

— Карайте ги за Търново! — каза единъ казакъ на конь.

Безкрайни кервани отъ кола, пълни съ болни и ранени войници и опълченци, потеглиха за Търново. По пѣтя отъ болестъ и студъ измрѣха много отъ тѣхъ. Ние закарахме двамата наши болни въ града, стоварихме ги въ двора на една кѣща на